

شیوه‌نامه استفاده از فرصت‌های مطالعاتی خارج از کشور

در اجرای آیین‌نامه "استفاده از فرصت مطالعاتی برای اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی" که طی نامه شماره ۳/۱۸۹۴۶ مورخ ۸۹/۶/۳۰ از طرف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و اصلاحیه مورخ ۸۹/۷/۲۵ به شماره ۳۰/۳۰۷۴۲، این شیوه‌نامه به شرح ذیل برای استفاده از فرصت مطالعاتی ارائه می‌گردد.

مقدمه:

به منظور ارتقاء سطح علمی اعضای هیأت علمی، آشنایی با آخرین دستاوردهای علمی پژوهشی و توسعه همکاری‌های علمی و بین‌المللی، همه ساله تعدادی از اعضای هیأت علمی دانشگاه با رعایت ضوابط مندرج در این شیوه‌نامه برای گذراندن دوره فرصت مطالعاتی به یکی از دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی داخل یا خارج از کشور اعزام می‌گردند.

ماده ۱- اهداف

- ۱-۱- توسعه و گسترش تجارب علمی اعضای هیأت علمی و آشنایی بیشتر آنها با دستاوردهای علمی و دانش فنی جدید.
 - ۱-۲- کمک به رفع مشکلات علمی و تخصصی کشور با انتقال تجربیات مراکز علمی برجسته از خارج به داخل کشور.
 - ۱-۳- استفاده موثر و مفید از امکانات علمی، تجهیزاتی و آزمایشگاهی مراکز علمی برتر داخل و خارج از کشور.
 - ۱-۴- انجام کارهای تحقیقاتی مشترک با دانشمندان و پژوهشگران سایر مراکز علمی برجسته داخل و خارج از کشور به منظور اعتلای موقعیت علمی و فناوری کشور و حضور موثر در همکاری‌های بین‌المللی.
 - ۱-۵- کمک به توسعه و تقویت همکاری‌های علمی منطقه‌ای و بین‌المللی.
 - ۱-۶- به روز شدن دانش تخصصی اعضای هیأت علمی و افزایش توانمندی‌های علمی و کارایی آنان.
- تذکره ۱-** چنانچه در دوره فرصت مطالعاتی نیاز به انجام طرح پژوهشی باشد، طرح می‌بایست در اولویت‌های علم و فناوری کشور بوده و نتیجه انجام اجرای آن مشخص باشد.
- تذکره ۲-** کشورهایی برای اعزام جهت فرصت مطالعاتی در اولویت خواهند بود که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با آنها تفاهم‌نامه همکاری داشته و در تبادل استاد و دانشجو باشد.

ماده ۲- شرایط عمومی استفاده از فرصت مطالعاتی

- ۲-۱- دارا بودن مرتبه علمی استادیاری و بالاتر
- تبصره ۱:** استفاده از فرصت مطالعاتی برای مریانی که برابر ضوابط مربوطه از نظر آموزشی و پژوهشی برجسته محسوب می‌شوند بلامانع است. کیفیت برجستگی بر اساس داشتن حداقل ۱۰٪ امتیاز ماده ۱ و ۸۵٪ حداقل بندهای ماده ۳ پژوهشی آیین‌نامه ارتقاء با نظر کمیته هیأت ممیزه تعیین می‌شود.
- ۲-۲- کسب حداقل امتیازهای تعیین شده توسط دانشگاه برای فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی طبق مفاد شیوه‌نامه.
- تبصره ۲:** آن دسته از اعضای هیأت علمی که تصدی یکی از سمت‌های ریاست دانشگاه، ریاست پژوهشگاه و معاونت وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بالاتر را برای یک دوره چهارساله به عهده داشته‌اند، حق استفاده از فرصت مطالعاتی بدون رعایت بند ۲-۲ را دارند.

۲-۳- ارائه یک برنامه مطالعاتی یا یک طرح تحقیقاتی مشخص با توجه به اهداف مندرج در ماده ۱ و تأیید دانشگاه و کسب نظر مساعد و پذیرش از یک موسسه معتبر داخل یا خارج از کشور (که مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در همه ابعاد علمی، اجتماعی باشد).

۲-۴- موافقت رئیس دانشگاه با استفاده عضو هیأت علمی از فرصت مطالعاتی مبنی بر عدم ایجاد خلل در فعالیت‌های آموزشی و یا پژوهشی در زمان استفاده عضو هیأت علمی از فرصت مطالعاتی.

۲-۵- برخورداری از صلاحیت عمومی و اخلاقی و نداشتن منع قانونی دیگر.

ماده ۳- شرایط لازم برای استفاده از فرصت مطالعاتی خارج از کشور

۳-۱- دارا بودن وضعیت استخدامی رسمی قطعی و مرتبه علمی استاد پار و بالاتر

تبصره ۳: در شرایط خاص و برای انجام تحقیقاتی ویژه با نظر هیأت امنای دانشگاه، عضو هیأت علمی با وضعیت رسمی آزمایشی نیز می‌تواند از فرصت مطالعاتی خارج از کشور استفاده کند.

۳-۲- دارا بودن حداقل ۵ سال سابقه خدمت تمام وقت تا اول مهرماه سال تکمیل درخواست برای بار اول و دست کم ۵ سال فاصله از پایان فرصت مطالعاتی قبلی برای دفعات بعد

تبصره ۴: تازمانی که دانشگاه گلستان جزء دانشگاه‌های تازه تأسیس و در حال توسعه است مدت فوق به ۴ سال کاهش می‌یابد.

۳-۳- عدم توقف بیش از هفت سال در مرتبه علمی فعلی به استثنای استاد تمامی

۳-۴- ارتقاء مرتبه علمی تا حد استاد تمامی برای استفاده از نوبت بعدی، منظور این است که در نوبت بعدی برای استفاده از فرصت مطالعاتی، عضو هیأت علمی می‌بایست یک مرحله ارتقاء پیدا کند.

۳-۵- عدم استفاده از سه بار فرصت مطالعاتی خارج از کشور و پنج بار از هر نوع فرصت مطالعاتی در طول خدمت

ماده ۴- شرایط لازم برای استفاده از فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور

۴-۱- دارا بودن وضعیت استخدامی رسمی

۴-۲- دارا بودن سه سال خدمت تمام وقت در دانشگاه پس از پایان فرصت مطالعاتی قبلی برای دفعات بعدی

ماده ۵- شرایط لازم برای استفاده از فرصت مطالعاتی داخل کشور

۵-۱- دارا بودن حداقل وضعیت استخدامی رسمی آزمایشی

۵-۲- چهار سال سابقه خدمت و حداقل چهار سال خدمت تمام وقت در دانشگاه پس از پایان فرصت مطالعاتی قبلی برای دفعات بعد

۵-۳- عدم استفاده بیش از پنج بار از هر نوع فرصت مطالعاتی در طول خدمت

۵-۴- عدم توقف بیش از دوازده سال در مرتبه علمی فعلی به استثنای استاد تمامی

تبصره ۵- موارد استثنای این ماده با موافقت رئیس دانشگاه امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۶- حداقل امتیازات لازم برای پذیرش در خواست

۱-۶- کسب ۱۰۰٪ از حداقل امتیاز بندهای آموزشی (ماده ۲) و ۸۰٪ از حداقل امتیاز بندهای پژوهشی (ماده ۳) آئین نامه ارتقاء اعضای هیأت علمی دارای مرتبه استادیار از ابتدای اشتغال در دانشگاه برای نوبت اول و از پایان فرصت مطالعاتی قبلی برای نوبت های بعدی

۲-۶- برای استفاده از فرصت مطالعاتی از دفعات دوم به بعد در مرحله استادی داشتن حداقل ۵ مقاله در نشریات علمی معتبر بین المللی در طول دوره ای که امتیازات محاسبه می شود ضروری است. در تمامی این مقالات متقاضی باید پس از حذف دانشجو نویسنده اول باشد.

ماده ۷- شاخص های لازم برای اولویت بندی متقاضی

در صورتی که تعداد متقاضیان فرصت مطالعاتی بیش از سقف اعتبارات و سهمیه دانشگاه باشد شاخص های زیر برای اولویت بندی متقاضیان منظور می شود:

- ۱-۷- امتیاز کسب شده از مواد ۲ و ۳ (آموزشی و پژوهشی) آئین نامه ارتقای اعضای هیأت علمی
- ۲-۷- استادان نمونه و پژوهشگران برتر و مدیران پژوهشی برتر کشوری، اعضای هیأت علمی که تصدی یکی از سمت های معاون دانشگاه و مسئولیت مدیریتی در سطح وزارتخانه عتف را برای حداقل یک دوره سه ساله به عهده داشته باشند، پژوهشگران، مدرسان و مدیران برتر دانشگاه.
- ۳-۷- افرادی که در سه سال منتهی به در خواست فرصت مطالعاتی امتیاز پژوهشی بیشتری کسب نموده باشند.
- ۴-۷- سال های فعالیت تمام وقت آموزشی و پژوهشی داوطلب از تاریخ استخدام و یا آخرین فرصت مطالعاتی.
- ۵-۷- در صورت امتیاز یکسان، افراد با مرتبه علمی و پایه بیشتر در اولویت قرار می گیرند.
- ۶-۷- برای افرادی که از شرایط مساوی بر خوردارند، اولویت با افرادی است که برای اولین بار متقاضی فرصت مطالعاتی هستند.

ماده ۸- مراحل ارائه درخواست دوره فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه

- ۱-۸- بررسی و تصویب درخواست متقاضی مبنی بر استفاده از فرصت مطالعاتی و برنامه تحقیقاتی پیشنهادی در شورای گروه
- ۲-۸- بررسی و تصویب درخواست متقاضی مبنی بر استفاده از فرصت مطالعاتی و برنامه تحقیقاتی پیشنهادی در کمیته منتخب یا شورای پژوهشی دانشکده
- ۳-۸- ارسال پرسشنامه های تکمیل شده و سایر مدارک به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه به همراه برنامه پیشنهادی و تعیین محل میزبان
- ۴-۸- تعیین اولویت متقاضیان استفاده از فرصت مطالعاتی در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه و معرفی به هیأت رئیسه دانشگاه
- ۵-۸- بررسی و تصویب درخواست ها در هیأت رئیسه دانشگاه
- ۶-۸- تهیه معرفی نامه های لازم برای اخذ روادید توسط دفتر همکاری های علمی بین المللی دانشگاه و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۷-۸- صدور حکم مأموریت توسط رئیس دانشگاه پس از تکمیل مراحل و ارائه روادید لازم
- ۸-۸- پرداخت هزینه های مأموریت معرفی متقاضی برای خرید ارز از بانک و خرید بلیط رفت و برگشت متقاضی و همراهان توسط دانشگاه به صورت علی الحساب

۸-۹- اعزام متقاضی با هماهنگی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه و معرفی وکیل جهت پیگیری امور مربوط به متقاضی در طول مأموریت

تبصره ۶- در صورتی که عضو هیأت علمی متقاضی، راهنمایی پایان نامه در دوره تحصیلات تکمیلی را بر عهده داشته باشد می بایستی قبل از اعزام، استاد راهنمای مشترک پایان نامه را به معاونت پژوهش و فناوری معرفی نماید.

۸-۱۰- زمان ارسال فرم درخواست فرصت مطالعاتی و مدارک مربوطه (فرم پر شده آیین نامه ارتقاء) حداکثر تا ۳۰ مهر ماه به گروه، ۱۵ آبان به دانشکده و ۳۰ آذر به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه می باشد.

ماده ۹- مدت استفاده از فرصت مطالعاتی

۹-۱- مدت استفاده از فرصت مطالعاتی داخل و خارج از کشور حداقل یک و حداکثر ۲ نیمسال تحصیلی می باشد.

۹-۲- مدت استفاده از فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور حداکثر ۲ ماه در تابستان می باشد.

۹-۳- درخواست هر گونه مرخصی استحقاقی یا بدون حقوق بلافاصله قبل یا بعد از استفاده از دوره فرصت مطالعاتی ممنوع می باشد.

۹-۴- در صورتی که استفاده عضو هیأت علمی از فرصت مطالعاتی از نوع تقاضا و حمایت مالی مراکز علمی پژوهشی خارج از دانشگاه، بر اساس نیاز خارج از دانشگاه و حل مسأله ضروری، تکرار و تمدید دوره تا سه نیمسال تحصیلی با بررسی عملکرد و تأیید دانشگاه و موافقت معاونت پژوهش و فناوری وزارت عتف امکان پذیر می باشد.

۹-۵- مدت استفاده از فرصت مطالعاتی به شرط رعایت مفاد مواد این شیوه نامه جزو سابقه خدمت دانشگاهی عضو هیأت علمی محسوب خواهد شد.

تبصره ۷- میزان پرداخت مقرری (ریالی/ارزی) در فرصت مطالعاتی بلند مدت خارج از کشور برای حداقل ۶ ماه می باشد. در صورت اقامت کمتر از ۶ ماه، به نسبت زمان اقامت محاسبه خواهد شد.

ماده ۱۰- نحوه پرداخت مقرری ارزی به عضو هیأت علمی و خانواده وی

۱۰-۱- فرصت مطالعاتی خارج از کشور با تأمین کامل هزینه های فرد و خانواده توسط دانشگاه

۱۰-۱-۱- هزینه های ریالی و ارزی مرتبط بر انجام فرصت مطالعاتی عضو هیأت علمی، همسر و حداکثر دو فرزند تحت تکفل شامل بهای بلیط رفت و برگشت و اقامت در کشور مقصد، بیمه و هزینه اخذ ویزا و عوارض خروج از کشور تا سقف تعرفه ای که به تصویب هیأت امنای ذیربط می رسد از محل تأمین حقوق و مزایای عضو هیأت علمی و بر اساس آخرین حکم و همچنین مابه التفاوت آن از اعتبارات پژوهشی پیش بینی شده در بودجه تفضیلی دانشگاه پرداخت خواهد شد.

۱۰-۱-۲- میزان مقرری ارزی براساس جدول مصوب به عضو هیأت علمی تعلق می گیرد و ۶۰٪ مقرری برای همسر و ۳۰٪ برای هر فرزند (حداکثر تا دو فرزند و کمتر از ۱۶ سال) به آن اضافه می شود.

۱۰-۱-۳- پرداخت مقرری ارزی به افرادی از خانواده عضو هیأت علمی تعلق می گیرد که همراه عضو هیأت علمی در آن کشور سکونت داشته باشند.

۱۰-۱-۴- در صورت عدم وجود سفارت کشور محل فرصت مطالعاتی در ایران، بهای بلیط رفت و برگشت، هزینه‌های اخذ ویزا و عوارض خروج از کشور عضو هیأت علمی و خانواده وی به کشور ثالث برای یک‌بار جهت اخذ ویزا قابل پرداخت است.

۱۰-۱-۵- پرداخت بهای بلیط رفت و برگشت (به صورت متعارف) فقط به افرادی از خانواده عضو هیأت علمی تعلق می‌گیرد که در محدوده زمانی حداکثر سه ماه قبل و بعد از مدت مأموریت فرصت مطالعاتی از ایران به مقصد محل فرصت مطالعاتی و برگشت اقدام نموده باشند.

۱۰-۱-۶- پرداخت هزینه بیمه خانواده تا سقف ۵۰۰ دلار ماهانه برای هر خانواده با ارائه مدارک مثبت برای تمام افراد خانواده.

۱۰-۲- فرصت مطالعاتی خارج از کشور با تأمین بخشی از هزینه‌های فرد و خانواده توسط دانشگاه

۱۰-۲-۱- هزینه‌های ریالی مرتبط بر انجام فرصت مطالعاتی عضو هیأت علمی، همسر و حداکثر دو فرزند تحت تکفل شامل بهای بلیط رفت و برگشت و اقامت در کشور مقصد، بیمه و هزینه اخذ ویزا و عوارض خروج از کشور تا سقف تعرفه‌ای که به تصویب هیأت ریسه ذیربط می‌رسد از محل تأمین حقوق و مزایای عضو هیأت علمی و بر اساس آخرین حکم و همچنین مابه‌التفاوت آن از اعتبارات پژوهشی پیش‌بینی شده در بودجه تفصیلی دانشگاه پرداخت خواهد شد.

۱۰-۲-۲- میزان مقرری قابل پرداخت (ریالی) سالانه براساس مصوبه هیات ریسه دانشگاه تعیین و مطابق جدول زیر به عضو هیأت علمی تعلق می‌گیرد.

بلیط		همراهان (همسر + ۲ فرزند)	متقاضی
٪۲۰	کانادا/ آمریکا/ استرالیا/	همسر ٪۲۰	٪۴۰
٪۱۵	سایر	فرزند ٪۱۰ (حداکثر ۲ فرزند)	

۱۰-۲-۳- پرداخت مقرری ارزی به افرادی از خانواده عضو هیأت علمی تعلق می‌گیرد که همراه عضو هیأت علمی در آن کشور سکونت داشته باشند.

۱۰-۲-۴- پرداخت بهای بلیط رفت و برگشت (به صورت متعارف) فقط به افرادی از خانواده عضو هیأت علمی تعلق می‌گیرد که در محدوده زمانی حداکثر سه ماه قبل و بعد از مدت مأموریت فرصت مطالعاتی از ایران به مقصد محل فرصت مطالعاتی و برگشت اقدام نموده باشند.

۱۰-۲-۵- در صورتی که متقاضی فرصت مطالعاتی طی مدت مقرر به حد نصاب نرسد معاونت پژوهش و فناوری امکان اعلام فراخوان را دارد.

۱۰-۳- فرصت مطالعاتی خارج از کشور با تقاضا و حمایت مراکز علمی - پژوهشی خارج از دانشگاه

این نوع فرصت مطالعاتی برای بر طرف نمودن یک نیاز پژوهشی و یا حل مشکل یک سازمان و بنا به درخواست مراکز و یا سازمان‌های تحقیقاتی کشور انجام می‌گیرد. در این حالت عضو هیأت علمی با حکم مأموریت پژوهشی، صرفاً حقوق و مزایای خانواده (بارعایت

محدودیت تعداد و سن)، خود را از دانشگاه دریافت می کند و تأمین کل هزینه های سفر شامل بلیط رفت و برگشت عضو هیأت علمی و هزینه اخذ ویزا، عوارض خروج از کشور، بیمه و مابه التفاوت ارزی توسط سازمان حامی بیرون دانشگاه پرداخت می شود.

۱۰-۴- فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور

۱۰-۴-۱ در این نوع فرصت مطالعاتی، میزان مقرری قابل پرداخت (ریالی) سالانه براساس مصوبه هیأت ریسه دانشگاه تعیین و مطابق جدول زیر به عضو هیأت علمی تعلق می گیرد.

بلیط		همراهان (همسر + فرزند)	متقاضی
۲۰٪	کانادا/آمریکا/استرالیا/	همسر ۲۰٪	۳۳٪
۱۵٪	سایر	فرزند ۱۲٪ (حداکثر ۲ فرزند)	

ماده ۱۱- نحوه ارائه گزارش نهایی پایان دوره فرصت مطالعاتی

۱۱-۱ گزارش پیشرفت دوره فرصت مطالعاتی هر ۳ ماه یکبار توسط عضو هیأت علمی به گروه ارسال می شود و معاون پژوهشی ذریبط با کسب نظر تخصصی گزارش را ارزیابی و نتیجه را به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه اعلام و در نهایت نظر معاون پژوهش و فناوری دانشگاه به عضو هیأت علمی اعلام می شود.

۱۱-۲ ایراد یک سخنرانی در گروه/ دانشکده حداکثر ۳ ماه پس از مراجعت

۱۱-۳ ارائه گزارش نهایی فرصت مطالعاتی پس از داوری و تأیید گروه و دانشکده حداکثر ۶ ماه پس از مراجعت به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه.

۱۱-۴ ارائه خلاصه گزارش نهایی به معاونت پژوهشی وزارت حداکثر ۹ ماه بعد از انجام دوره فرصت مطالعاتی

۱۱-۵ چاپ حداقل یک مقاله در نشریات معتبر با نمایه استنادی بین المللی پس از انجام فرصت مطالعاتی خارج از کشور (یا اخذ پذیرش مقاله حداکثر تا یکسال پس از خاتمه فرصت مطالعاتی خارج از کشور) و چاپ حداقل یک مقاله در نشریات معتبر علمی- پژوهشی داخلی پس از فرصت مطالعاتی داخل کشور الزامی است. در صورت عدم رعایت آن، علاوه بر محرومیت از فرصت های مطالعاتی و سفرهای علمی بعدی، معادل هزینه های مصروفه اعم از حقوق و غیره به عنوان خسارت از عدم انجام تعهد رسمی تعیین می گردد.

تبصره ۸- عدم ارائه گزارش قابل قبول موجب محرومیت از سفرهای علمی و فرصت مطالعاتی بعدی خواهد شد.

تبصره ۹- ذکر نام دانشگاه به صورت کامل در تمامی فعالیت های پژوهشی و فناوری مستخرج از فرصت مطالعاتی الزامی است.

ماده ۱۲- تضمین استفاده از فرصت مطالعاتی

عضو هیأت علمی در قبال استفاده فرصت مطالعاتی اعم از داخل یا خارج از کشور باید به موجب سند رسمی تعهد نماید که به مدت سه برابر زمان استفاده از فرصت در دانشگاه خدمت کند.

صدور حکم استفاده از فرصت مطالعاتی منوط به توثیق سند ملکی (غیر منقول) یا تعهد کارمندی محضری توأم با اسناد تجاری به میزان دو برابر کل هزینه‌های مصروفه اعم از ریالی و ارزی می‌باشد که قرار است در طول مدت استفاده از فرصت دریافت گردد و مبلغ آن توسط دانشگاه تعیین خواهد شد تا در صورت تخلف از مفاد سند رسمی، دانشگاه بتواند فارغ از هرگونه الزام به تشریفات و یا با اعلام به دفترخانه، از طریق صدور اجرائیه به میزان دو برابر کلیه هزینه‌های مصروفه بابت وجه التزام و دیون خسارات دولت از متعهد و ضامن یا ضامنین وی به نحو انفرادی یا اشتراکی (مسئولیت تضامنی) اخذ نماید.

تذکره ۳- مسئولیت اخذ سند تعهد رسمی و اتخاذ تصمیم راجع به کیفیت سند مأخوذه اعم از تضمین ملکی یا تعهد کارمندی توأم با توثیق اسناد تجاری با دانشگاه می‌باشد.

سایر جزئیات و مواردی که در این شیوه نامه ذکر نشده است با موافقت معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس دستورالعمل اجرایی دانشگاه انجام می‌گیرد.

این شیوه نامه در ۱۲ ماده، ۹ تبصره و ۳ تذکره در تاریخ به تصویب شورای پژوهشی دانشگاه رسید و در سید و هفتاد و پنجمین جلسه هیأت ریسه دانشگاه مورخ ۹۸/۲/۴ تایید شد.